Lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle voimaanpanolain 59 §:n ja eräiden muiden lakien muuttamiseksi annetusta hallituksen esityksestä 319/2022 vp ja sen täydennyksestä HE 328/2022 vp

Selostus

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on 6.2.2023 pyytänyt Savonlinnan kaupunginjohtajalta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä (HE 319/2022 vp) eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 59 §:n muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi ja edellä mainittun hallituksen esityksen täydentämisestä annetusta hallituksen esityksestä (HE 328/2022 vp).

Hallituksen esityksiä tulee muuttaa seuraavalla tavalla.

1. Esitysluonnosta tulee muuttaa 59 §:n 1 momentin osalta siten, että Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueilla on velvoite ylläpitää kahta ympärivuorokautisesti päivystävää yhteispäivystysyksikköä sairaaloidensa yhteydessä. Säännöksestä tulee poistaa kohta [...jos väestön palvelutarve sitä edellyttää ja enemmän kuin yhden yksikön ylläpito ei vaaranna laissa hyvinvointialueen toiminnalle säädettyjen edellytysten noudattamista ja velvoitteiden täyttämistä.]; sekä

2. Esitysluonnosta tulee muuttaa 59 §:n 2 momentin osalta siten, että siitä poistetaan ehdollisuus (”voidaan maksaa”) ja 20 %:n enimmäisraja. Momentin lähtökohtana tulisi olla velvollisuus maksaa erilliskorvausta ja se, että korvaus myönnetään hyvinvointialueen esittämän ja korvauksen maksamista hallinnoivan ministeriön hyväksymän selvityksen perusteella täysimääräisesti.

Perustelen edellä mainittuja muutosesityksiä oikeustieteen tohtori ja professori (emeritus) Kaarlo Tuorin liitteenä olevan lausunnon havainnoilla ja perusteilla.

Lausunnossa osoitetaan ensinnäkin, että hallituksen esityksessä 319/2022 vp mainitut näkökohdat, jotka perustelevat kahden ympärivuorokautisen päivystysyksikön säilyttämistä, perustelevat nimenomaan sitä, että tämä säädetään hyvinvointialueiden velvollisuudeksi ja että hyvinvointialueille säädetään oikeus erilliskorvaukseen lisäkustannuksista.

Toiseksi lausunnossa osoitetaan se, että perustuslain 19.3 §:n takaamaan oikeuteen riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyy heikennyskieltovaikutus. Tämä heikennyskieltovaikutus perustelee sitä, että Savonlinnan alueelle perustuslain 19 §:n 1 ja 3 momentin tarkoittama oikeus hoitoon turvataan siten, että kahden ympärivuorokautisen päivystysyksikön ylläpitäminen säädetään hyvinvointialueen velvollisuudeksi, jonka täyttämistä silmällä pitäen alueella on lakisääteinen oikeus erilliskorvaukseen.

Kolmanneksi lausunnossa osoitetaan se, ettei erilliskorvauksesta säätäminen ole ongelma perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuuden näkökulmasta, koska erilliskorvausta voidaan pitää hyväksyttävänä poikkeuksena muodolliseen yhdenvertaisuuteen.

Toimivalta Kuntalaki 41 §:n 3 momentti

Valmistelu hallintojohtaja-kaupunginlakimies Markus Hämäläinen, markus.hamalainen@savonlinna.fi, p. 050 470 9394

Päätös Päätän antaa sosiaali- ja terveysvaliokunnalle selostusosan sisältöisen lausunnon

Janne Laine
Kaupunginjohtaja

Tiedoksi sosiaali- ja terveysvaliokunta (StV(at)eduskunta.fi)